Ч. 138 (13.683). Львів, понеділок 28. травня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Архикатедральна Служба Божа за поляглих у св. Юрі.

Дня 26. травня ц. р. відправлено Службу Божу за поляглих борців, зокрема за вояків УГА. Службу Божу відправляв Преосвящений Кир Никита в асисті вищого духовенства. На Богослуженні були присутні представники Української Парляментарної Репрезентації і всіх українських установ. Співав підчас літургії мішаний катедральний хор, а на Панахиді хор „Сурма". На середині храму була зроблена гарна могила, усипана квітами, а перед нею стояв серед зелені березовий хрест з терновим вінцем.

В справі подій у Збаражчині.

ДВІ КОМІСІЇ ДЛЯ РОЗСЛІДУ ПОДІЙ.

У звязку з подіями в Збаражчині вислав Преосв. д-р Іван Бучко зі Львова телеграму до міністра внутрішніх справ Б. Перацького. На цю телеграму наспіла 25. ц. м. телеграфічна відповідь міністра Перацького до гр.-кат. Митрополичої Курії у Львові такого змісту, що на телеграму Преосв. Бучка в справі Гнилиць вислано туди спеціяльну комісію для переведення доходжень.

У відповідь на це розпорядження вислав Ексцел. Митрополит телеграфічно подяку міністрові Б. Перацькому та повідомив, що висилає на місце до Гнилиць комісію ординаріятську. Одночасно просив поручити комісії міністеріяльній, щоби порозумілася з комісією духовною.

Ідилля українських та московських монархістів.

Сензаційна звістка про монархістичний зїзд у Льондоні і тайну умову б. гетьмана Скоропадського.

„Ґазета Варшавска" з 26. ц. м. приносить таку телеграму з Льондону:

„З ініціятиви останнього шарж д'афер царської Росії в Льондоні, Сабліна, якого виступи щодо погодження російських монархістів з б. гетьманом Скоропадським викликали свого часу гостру дискусію серед російської еміґрації, відбулася в Льондоні довірочна конференція представників російських і українських монархістів, на якій обговорено плятформу порозуміння. В нарадах взяв участь сам Скоропадський, що приїхав з Берліна, і льондонський представник Скоропадського, Коростовець.

Нарада апробувала вироблену Сабліном плятформу, що передбачує тісну співпрацю російських монархістів з прихильниками Скоропадського на основі признання Скоропадського дідичним володарем України, а його сина Данила наслідником престола майбутньої української монархії. Скоропадський підписав заяву іменем своїм і сина, що з хвилиною привернення царату в Росії визнасть зверхність російського царя. Україна увійде в склад Росії на основі спеціяльної федераційної умови, зберігаючи автономію в ділянці внутрішньої адміністрації та культурно-освітній, зате гетьманська армія буде підпорядкована спільному російському штабові, київський митрополит визнасть верховність московського патріярха, а в справах закордонної політики буде одноцілий провід центрального уряду.

Умова російських монархістів з б. гетьманом Скоропадським викликала, як можна було надіятись, оживлені коментарі серед еміґраційних кол".

Повищу звістку подаємо з журналістичного обовязку на відповідальність чужинецької преси.

Народні зїзди на Закарпатті.

В днях 27.—28. травня ц. р. відбудуться два великі українські зїзди в Ужгороді: народовецького жіноцтва та Учительського Товариства, а 1. VII. конґрес народовецької молоді Закарпаття. Ті зїзди будуть безперечно показчиком зросту української національної свідомости серед нашого народу за Карпатами і повинні заохотити його до дальшої творчої праці над культурно-освітнім і господарським двигненням.

„Українське Слово", витаючи ті зїзди, стверджує з радістю, що під прапором народовецької „Учительської Громади" стоять уже більш як дві третини свідомого, зорґанізованого учительства, а старе москвофільське „Учит. Товариство", втративши звязок з народом, авторитет і членів — поволі доживає свого віку.

У звязку зі зїздами в днях 27. і 28. ц. м. відбудуться в Ужгороді ріжні імпрези: виставова, конґреґаністок, концерт Учит. Хору і мячеві змагання між С. К. Русь Ужгород та К. А. Ц. Кошиці.

Напруження між Францією і Німеччиною зростає.

ШТРАСБУРҐ, 26. 5. ПАТ. Французька політична поліція арештувала в Штрасбурґу німецького старшину під замітом шпигунства. В його помешканні найдено пляни французьких твердинь.

Французький щоденник „Льорден" домагається, щоби басейн Саари негайно окупували французькі війська та запевнили забезпеку населенню і перешкодили дальшим актам терору німецьких шовіністів.

Французька преса гостро накидається на Німеччину за присуд машиніста Реймея на чотири тижні вязниці за зневагу нового ладу в Німеччині. Преса домагається від свого уряду енергійних кроків.

Тайна комуністична орґанізація в Болгарії.

ВІДЕНЬ, 26. 5. ПАТ. „Нає Фрає Прессе" повідомляє зі Софії, що влада викрила комуністичну орґанізацію. Арештували 40 осіб, здебільша народніх учителів.

СОФІЯ, 26. 5. ПАТ. Появився декрет, що уряд може видавати закони. Всі тимчасові розпорядки нового уряду, суперечні з постановами декрету, не обовязують.

КОНФІСКАТА „ДІЛА".

Вчорашне (137) число „Діла" підпало конфіскаті за допис про події у Збаражчині у звязку з канонічною візитацією Преосв. д-ра І. Бучка. Це вже 22-а з черги конфіската „Діла" в цьому році.

Сьогодні йдемо до виборів!

При кожних виборах є — річ ясна — найважнішим питанням, який буде їх вислід, скільки здобудеться мандатів. Безперечно, що й у Львові при теперішних виборах до міської ради істнує те цікаве питання: скільки українських радних виберемо? А проте це питання відходить тепер на дальший плян. НА ПЕРШОМУ МІСЦІ Є ЗАВДАННЯ: ПІТИ ВЗАГАЛІ ДО ВИБОРІВ! Виберемо 4-ох чи 5-ох радних, одного чи двох, чи може й ні одного — це не має суттевого значіння. ГОЛОВНЕ, ЩОБИ ВСІ УКРАЇНЦІ ПІШЛИ ДО ВИБОРІВ ТА ЩОБИ ВСІ ГОЛОСУВАЛИ КАРТКАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ВИБОРЧОГО КОМІТЕТУ. Наш успіх буде саме в доброму виконанні цього завдання. Бо це буде для нас показчиком, як далеко поступила національна свідомість українців у Львові, поскільки є в нас зрозуміння спільноти інтересів у важній хвилі та яке в нас зрозуміння для солідарности в таких хвилинах!

Ще напередодні виборів замітний був рух серед одиниць, які хотіли би бачити інший порядок кандидатів на українських виборчих листах. Вони, на жаль, не орієнтувалися в закрутах виборчого закону й реґуляміну та не здавали собі справи з української дійсности у Львові. І щойно в останній хвилині цей шум дещо притих, а тих, що свідомо або й несвідомо хотіли внести заміщання в українські виборчі ряди, огорнув сором за те, що намагалися виломитися зпід національної дисципліни. Не виключене, що в якійсь окрузі ще й в останній хвилині найдуться одиниці, які не спамятаються. Тим гірше для них, бо їм це не поможе, а нашій справі не пошкодить. При теперішних виборах до ради м. Львова нема місця для розбиття і кожний розбивач засуджений тут на найгостріший осуд громадянства і тим самим на повну невдачу.

ДО ВИБОРІВ ІДЕМО РАЗОМ І ЙДЕМО ВСІ! БО САМЕ В ТОМУ НАШ УСПІХ!

Ширіть наш часопис!

Д-р Едвард Бенеш.

З приводу 50-літніх роковин життя і 20-літніх роковин політичної праці.

Д-р Едвард Бенеш, міністр закордонних справ Чехословацької Републики, є не тільки визначним чеським політиком: його імя має справді світовий розголос. 20 років тому почав Едвард Бенеш свою активну політичну працю, як співробітник Т. Г. Масарика, як будівничий самостійної чеської держави. Від р. 1918 є безперервним міністром закордонних справ ЧСР: це єдиний випадок у повоєнній історії світа, щоб одна людина без перерви 16 літ кермувала долею держави — при повному довірі всього народу.

Політична праця Бенеша всім відома зі сторінок наших українських часописів, які пильно стежать світову політику, але про життя і шляхи, якими йшов Бенеш — мало кому відомо. Тому з нагоди його святочних роковин подаємо коротенький огляд його життя і праці.

Народився Е. Бенеш 28. травня 1884 р. в Кожланах у Західній Чехії. Його батько був малоземельним селянином, мав 8 душ дітей і всім дав бодай середню освіту. Два старші брати Бенеша учителювали. Стараннями одного з них, Войтіха Бенеша, закінчив Едвард Бенеш середню школу у Празі і вступив на фільософічний факультет Карлового університету, де студіював фільософію і фільольогію, але рік пізніше виїхав до Парижа. Був слухачем правничого факультету на університеті в Діжон, але відвідував також лекції на Сорбоні, де студіював головно політичні науки і соціольогію. Живучи у Франції він не тільки пильно студіює, але пильно стежить за культурним, політичним і соціяльним життям Західної Европи і своїми спостереженнями ділиться з чеським читачем: за час своїх студій Бенеш написав понад 200 інформаційних статтей до чеських часописів. В р. 1906. він дістав докторат прав на університеті в Діжон за працю п. н. „Австрійська проблема і чеське питання“.

Ще на гімназіяльній лавці Бенеш почав заробляти; підчас студій на високій школі жив головно зі своєї журналістичної праці. Потім короткий час студіює в Льондоні та два семестри в Берліні, теж головно політичні науки. Повернувши до Праги, Бенеш продовжує студії на Карловому університеті, дістає докторат фільософії і займає катедру професора народнього господарства у Торговельній Академії і Техніці.

В той час проф. Т. Г. Масарик мав великий вплив на студентство і взагалі на чеське громадянство і Бенеш стає в ряди Масарикових прихильників та учнів, стає звеличником Масарикових гуманістичних ідеалів в житті і в політиці. В той час Масарик організував поступову партію реалістів і Бенеш вступає в партію та активно там працює. В 1912. році подав габілітаційну соціольогічну працю „Партійність“ і стає доцентом Карлового університету, якого професором є по нинішній день.

Коли в 1914. р. Масарик рішив використати світову війну для визволення свого народу зпід влади Австро-Угорщини і задумав виїхати за кордон, поділився з отими плянами м. ін. з Бенешом. Бенеш не тільки дав згоду активно працювати в Празі в тайному товаристві, яке пізніше зазвано „Мафія“, але й передав Масарикові кілька тисяч корон для визвольної боротьби, придане своєї дружини Гани. Бенеш станув на чолі „Мафії“. Філії цього т-ва були розкидані по всій Чехії. У 1915. р. Бенеш аж двічі приїздив з Праги до Масарика у Женеву та налагоджував звязки „Мафії“ з закордоном. Масарик вірив у великі організаційні здібности Бенеша, в його рішення боротися до останнього кінця, а солідна наукова підготовка та широкий світогляд Бенеша були запорукою, що в Бенеші Масарик найшов справді найкращого співробітника. Тому й швидко покликав собі Бенеша за кордон до помочі.

Було це саме тоді, коли у Празі почались вже арешти політичних чеських діячів і Бенешеві теж загрожував арешт, що було поважним ударом для „Мафії“. Тоді Бенеш рішив тайно покинути Прагу. Він передав справи „Мафії“ д-рові Шамалові (тепер д-р Шамал є канцлером през. Масарика), а сам подався нелеґально за кордон. В Аші, на кордоні Баварії, був лікарем його університетський товариш д-р Амерлінґ, який перевів Бенеша в одязі вояка через кордон; відтіль Бенеш переїхав до Женеви, де на нього чекав Масарик. Перед виїздом за кордон Бенеш попередив свою дружину, що повернеться аж тоді, як виграють національну справу, за рік — а може й ніколи. Попередив теж, що їй грозить переслідування і тому порадив їй, коли вже буде їй дуже важко, щоб вона виріклася його, як чоловіка... І справді, австрійська влада мстилася на пані Бенешовій за її чоловіка та арештувала її, та проте дочекалася пані Бенешова свого чоловіка — хоч не за рік і не за два роки, але аж в 1918 р., — та вже як міністра закордонних справ чехословацької незалежної держави...

Але якоїж величезної надлюдської праці доконав Бенеш для здобуття національного ідеалу! Поселився він у Празі в бідній частині міста на пятому поверсі, обідав за 1 і пів франка та працював по 12 до 16 годин денно.

Він працює як публіцист, виготовлює меморандуми, постійно має звязки з чільними політиками Европи, переконує їх словом і документами щодо конечности розбити Австро-Угорщину та конечности створити самостійну Чехословаччину. Багато разів приходилося після розмов з видатними політиками ще тої самої ночі виготовити меморандум, щоб його передати негайно, кому слід. Дуже помогло йому і знання чужих мов, бо Бенеш, крім чеської та німецької, знаменито володіє у письмі і мові англійською, французькою, італійською і російською мовою.

Бенеш добув врешті те, що Чехословацька Національна Рада за кордоном була признана як тимчасова влада майбутньої Чехословацької Держави. Ч. Н. Р. була в такому складі: Т. Г. Масарик президент, д-р Е. Бенеш міністер закордонних справ і міністер внутрішніх справ, ґенерал Мілан Штефанек (словак) військовий міністер.

Спільна праця Масарика, Бенеша й усіх тих, хто їм помогав, закінчилася повним дипльоматичним успіхом, а на фронті хоробро воювали чехословацькі леґіонери. Повстала незалежна чехословацька Република. На мировій конференції в 1918 р. треба було теж багато працювати, щоби виборoти якнайкращі кордони нової держави. Найчільніші европейські політики того часу, пізнавши працездатність д-ра Бенеша, його талановитість і модерні методи праці в політиці, оцінили його відразу як політика великого масштабу. І тому й нині д-р Бенеш займає поважне місце в Лізі Націй та втішається особистим авторитетом у всьому міжнародньому дипльоматичному світі. І нині теж працює не менше ніж 12—16 годин денно, бо крім політичної діяльности займається і науковою працею: від 1906 до 1934 р. написав понад 40 наукових творів.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 28. ТРАВНЯ 1934.

М. ВОЗНЯК.

До ґенези й розуміння Франкової поеми „Похорон“.

I

В архіві Франка в Бібліотеці Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові збереглися три прозові уривки-початки прозового оброблення теми, відомої з поеми „Похорон“, надрукованої вперше у збірці „Поеми“ з 1899 р. Згадані уривки означено літерами А, Б, В. Усі три тексти друкую в правописі й мові оригіналів. Ось вони:

А.

ПОХОРОН.
(Казка.)

Величним зводом склепилося темносинє небо над старим, грішним городом. Ярко горіли звізди в безмірній глибині того темного склепу; холодним, мертвим лицем усміхався повний місяць. А старий грішний город спав мертвецьким сном, неначе весь вимер. Ніде ні світла в вікні, ні звука, ні голосу людського не чути, лиш вода хлюпочеся в криницях та час від часу своїм срібнистим луком звінко забрижчить о гладкі, камяні стіни бассену. А впрочім тихо-тихо! Хоч то весна, в садах черешні в повнім цвіті, та соловія ще не чути, хрущі не бренять, вітрець не подихає, вся природа немов притаїла дух, немов жде чогось незвичайного, таємного. Довга, широка вулиця старого города простяглась поміж розлившими ся валами за темними, мов вимерлими домами, мов величезна, темна, порожна ще могила. В нерухомому, теплому повітрі сильні пахощі молодого листя і черемхового цвіту сперлися густо в тій вулиці, заповнили ей якимось чарівним духом, що упоює, притуплює змисли, вколисує думку і навіває якусь тиху, роскішну туту, а рівночасно якусь невияснену дрож, мов у хвилях, коли, як то кажуть на селі, „смерть чоловікови в очи заглядає“.

Лиш в самім серці старого, грішного города, там, де починалася довга пуста вулиця, в однім домі горіли вікна світлом, дудали стіни і стелі пяними окриками, співами та жартами. Се був мій пир, котрий я справляв для своєї кумпанії. Пир був веселий, я хотів показатися добрим господарем і не щадив нічого, щоби ввести гостей в добрий гумор, і ось уже наближалася північ, а забава тілько що входила в найлїпшу струю, оживлене обхопило всіх, вино розвязало всі язики, зашуміло у всіх головах, і саме почалась тота хвиля, що буває верхом і вінцем усякої дружної забави, а без котрої й забава не забава, а якась панщина.

Один з моїх найліпших нових товаришів наливає чарку, вискакує на стіл, тупає ногою, а з уст его, розпалених вином і внутрішним запалом, ллються гучні слова:

— Товариші! Піднощу тоаст. Моя промова буде коротка, я одним словом вискажу все, що ми чуємо, в що віримо, чим жиємо, до чого змагаємо: Най жиє свобода!

Хвилева тиша залягла широку салю, пристроєну зеркалами та зеленю. Десятки блискучих, молодих і старших, мужеских і дівочих очий з зачудуванням звернулися на бесідника.

— Що він плете? Якої свободи ему хочеся? Скиньте его зі стола! Встроміть ему бутельку в рот! — посипались нараз градом окрики з ріжних боків салі. Але бесідник стояв спокійний, незмішаний, певний свого.

— Виджу, товариші, що ви ще не дозріли до розуміня лаконічних окликів, — сказав він. — А позаяк in vino veritas, то видно, що того vinum ще за мало пробігло крізь огорожу ваших зубів. Значить — заряз усі випийте ще по одній, а тоді ручу вам, що ключ розуміня моїх слів найдесь у кождого з вас сам собою.

— Отсе до річи сказано! Розумнє слово!

— Що було з початку і з кінця, то кат зна що, а середника добра.

— Minus de genus, si constructio bonus.

— Давайте вина! Давайте ключів розуміня! Пів копи ключів!

Залускали бутельки, забряжчали чарки, товариство випило.

— До дна, до дна! Ех! Ключів розуміня не можна розломлювати.

Коли вино випито і настала тиша, бесідник заговорив знов:

— Ну, що, ясно вам тепер мое слово: Най жиє свобода?

— Ні, нехай мене чорт побере!

— Видно, ключі не придалися.

— Ні? — сказав бесідник. — Ну, мої панство, то не ключі тому винні, а скрині. Видно, що скрині, ваші пусті.

— Як то? Що за скрині? Що се він верзе?— почулись окрики.

— Прояснюю вам свій тоаст другим тоастом, — говорив далі бесідник, не звертаючи уваги на окрики подуяних товаришів — Най пропадає аскетизм!

— Ще ясніше, ніж перше!

У своїх наукових творах, де йому приходилося торкатись українського питання, або взагалі українців, Бенеш завжди трактує українців як окремий словянський нарід і все вживає терміну „український“, (що не завжди роблять інші чеські вчені і діячі). Хоч може Бенеш і не вірить, що ми скоро збудуємо собі незалежну державу, то проте він не тільки ставиться до українців льояльно й українська еміграція у Чехословаччині має матеріяльну і моральну підтримку, головно завдяки міністерству закордонних справ, безперечно з уваги на становище мін. Бенеша. Підчас своєї поїздки на Підкарпаття, яку так зреферувало „Діло“, Бенеш підкреслив, що кожний нарід своєю свідомою позитивною працею може стати великим. І на Підкарпатті від свідомости самого народу у першій мірі залежить вибороти собі умовини культурного розвитку, — від упертої праці українського народу Закарпаття залежить його щастя. Витяги з його промови міністерство переклало на літературну українську мову і видрукувало українським правописом (мимоходом кажучи, на Пікарпатті і досі урядово пишуть „с дашками“)...

Бенеш вийшов з бідної селянської родини, лише впертою працею досягнув народнього й особистого успіху, і його життя та шляхи, якими він йшов, є зразком діяльного чільного політика, справжньої індивідуальности.

Г. О.

Мін. Барту про закордонну політику Франції.

ПАРИЖ, 26. 5. ПАТ. У Французькому парляменті йшла широка дискусія над закордонною політикою. Мін. Барту відповідаючи на запит посла Шасень зясував успіхи своєї подорожі по столицях трьох європейських держав, Бельгії, Польщі і Чехословаччини. Барту заявив, що закордонна політика Франції не кермується політикою правих чи лівих партій, але інтересами Франції. Політика є понадпартійна. Візита у Варшаві зміцнила військовий союз між обома державами у 1921 р. Міністр намагався довести до зближення між Польщею і СССР. Приступлення СССР до Ліґи Націй на думку міністра буде великим добродійством, бо можна буде втримати мир. З Літвіновим розмовляв саме про приступлення СССР до Ліґи Націй. Не знає, чи СССР дістане постійне місце в раді Ліґи Націй. Права Польщі мати постійного делеґата в раді Ліґи Націй придбані скорше. Дотого їх запевнив Польщі покійний Бріян. Взаємини Франції з Чехословаччиною приятельські. З нагоди вибору проф. Т. Ґ. Масарика президентом мін. Барту слав сердечний привіт. Міністр заявив, що незабаром поїде до Білгороду і до Букарешту. Франція не є відокремлена та осамітнена в Европі на дипльоматичному терені.

Обговорюючи розброєння мін. Барту пригадав зміст нот, висланих британському урядові. Франція не погоджується на зломання мирових умов і дозброєння Німеччини. Згадав теж про зміст ноти британського уряду зі січня ц. р. з пропозицією погодитися на дозброєння Німеччини. Франція рішуче не погодиться з тією пропозицією. Францією не кермує генеральний штаб, як це закидає посол Шасень, але уряд. Франція залишиться вірною своїй засаді вдержати мир у світі. Завдяки інтервенції французького уряду незалежність Австрії буде вдержана. Франція домагається від Німеччини підписати заяву, що голосування в басейні Саари буде правильне і тайне, бо щойно тоді плебісцит буде важний. Німеччина запевнила, що не буде вживати репресій, але само запевнення не вдоволяє. Мін. Барту закінчив свою промову заявою, що Франція не втратила свого значіння у світі, але навпаки, зміцнила його.

Дальша дискусія над закордонною політикою в парляменті відбудеться після повороту мін. Барту з Женеви, куди він виїхав на розброєну конференцію

—o—

Страйк в Еспанії поширюється.

ТОЛЕДО, 26. 5. ПАТ. Страйкуючі робітники не згодилися на пропозицію уряду і страйкують далі. Між страйкарами і пародньою гвардією дійшло знову до крівавих боїв. Старшина важко ранений.

ЗА РОЗБУДОВУ РІДНОГО ПРОМИСЛУ.

(ПРО ЖІНОЧІ ФАХОВІ ШКОЛИ.)

Сьогодні дуже багато говорять про розбудову рідного промислу. „В промислі сила“! „Промисл — це наша незалежність“! „Промисл — це наші кольонії“! — ось такі гасла часто лунають. На ту тему проголошують конкурси („Діло“), навіть наші земляки з Америки на розбудову рідного промислу призначують замітні суми. При тім усім звичайно усвідомляють собі лиш потребу капіталу, а натомісць часто поминають і нехтують потребу й розбудову добрих фахових шкіл. А вишколені фахові сили не менше важні від капіталу. Гасло „свій до свого“ можна успішно переводити в життя при сучасній конкуренції лиш у міру поліпшення власних виробів. Якість рідного промислу можуть піднести лиш добрі фахові школи.

Серед цілої низки ділянок промислу у нас все ще облогом лежить ділянка жіночого кравецтва (впр. на цілий Львів лиш кілька наших кравчинь веде самостійно свою робітню). Розвинути цей промисл не важко, бо від 6-ьох літ істнує середня жіноча фахова школа СС. Василіянок у Львові при вул. Длуґоша 17, в якій учительки з вищою фаховою освітою солідно підготовляють учениць до свого завдання в ділянці кравецтва, біливнярства та костюмольоґії. Наука триває три роки. По 2-ох роках практики та майстерськім іспиті абсольвентки школи можуть отворити свою власну робітню. Здібні учениці можуть вже безпосередньо по скінченні школи вести самостійно варстат, хоч що правда, ще не під своєю фірмою, як це зробили вже три абсольвентки тієї школи (2 в Станиславові й одна в Коломиї).

Ця школа відчиняє перед ученицями ще й багато інших корисних можливостей. Вона дає їм побіч фахової ще й повну середню освіту (з виїмком клясичної фільольоґії), а водночас учить предметів, потрібних для кожної жінки, як писання на машині, бухгальтерії, куховарства, вишивок і гафтування, якими учениці можуть

— Klar wie Schuhwichs!

— Хоч би в місяця, з другої руки, світла позичив, коли сонце в голові погасло, — гомоніло товариство.

— Ні, панове, не погасло, — сказав бесідник. — Зараз вам се докажу і не тілько сам себе проясню, але й ваші запаморочені голови освічу. Оба мої тоасти взаїмно доповнюються, вяжуться логічно як найтіснійше. Перше моє слово було: най жиє свобода! Свобода, моє панство, широке слово, треба тілько відповідно розуміти его. А найвідповіднійше его розуміне: свобода думок і недумства, свобода переконань і браку переконань, свобода характеру і безхарактерности. Свобода від усего, що вяже чоловіка, що змушує его йти такою, а не іншою дорогою. Свобода повна! Все, що вяже чоловіка, що каже єму: думай так, а не сяк, роби се, а не те, йдж[1]) се, а не йдж того, — все се, моє панство, я називаю аскетизмом, і кличу: pereat аскетизм! Всякий, хто нам каже: будь консеквентний в словах чи в ділах, то наш ворог. Хто нам каже: роби так, як говориш, а говори так, як думаєш — то наш ворог. Хто нам каже: признавайся до сяких або таких принціпів і держись їх, то наш ворог, то аскет, то поганець. Так отже я кличу ще раз: проч принціпи, проч консеквенція, проч усякі пута моральні! Наш ідеал — блудний огонь, що летить, куди хоче, і ніхто не зміркує ані его стежки, ані его волі. Най жиє свобода! Най жиє опортунізм в найвисшім, найблагороднійшім, найобширнійшім значіню!

Голосні оплески, гучні крики, тупаня, стуканя і брязкіт скла та посуди — отсе була відповідь на сей тоаст. Ціла саля ревла, стугоніла та бурлила, немов увесь світ хоче перемінитися в стародавній хаос. Тілько оден бесідник — він був одним із наших многонадійних молодших мужів будущини — стояв високо понад тим ревучим хаосом з чаркою в руці, спокійний, недосяжимий, певний своєї побіди. А коли по яких десяти мінутах буря стихла, він знов почав говорити.

— Ся свобода, моє панство, в такім розуміню, як я мав честь вам виложити — се наш ідеал, наша одинока програма, наш високий стяг національний. Ваші ентузіастичні окрики потверджують се вповні. Бачу з них, що в тій точці всі ми одної думки, що під прапором тої широкої свободи можемо сміло виступати на завойоване світа.

— Браво! браво! Наше розуміне свободи найширше, воно мусить завоювати світ! — роздались голосні окрики.

— А доказом того, моє панство, — говорив далі бесідник, — є наше нинішне світле зібране, наше свято, наш пир. Се перший пир побідний нашої ідеї. Той, котрий нас приймає і гостить, наш дорогий господар — се перший наш здобуток, перший наш крок на дорозі до повної побіди!

— Гурра! Най жиє наш господар! Най жиє наш перший здобуток! — роздались крики. Многі почали торкатись зо мною чарками. Я з усміхом приняв сей зворот в мові бесідника, з усміхом принимав і торканя та гратуляції гостей. Цілий сей вечір міні було так лехко, так весело після важких, чорних днів, тижнів, місяців прожитих мною. Я знав, що на нинішній забаві не обійдеся без дружніх манїфестацій на мою честь, яко новонаверненого неофіта, і що й міні самому прийдеся чимось крім вина „обілляти“ своє неофітство. Та мене все те не страшило, не смутило. Я порвав усі нитки, що вязали мене з минувшим, спалив кораблі, потоптав те, чому вперед поклонявся, а поклонився тому, на що вперед плював. Нинішній пир мав бути немов запечатанем сеї зміни, ну, а звісно, що хто раз рішився сказати А, той мусить уже сказати й Б. А я твердо рішився сказати все аж до остатньої „ижиці“, і ся рішучість додавала міні спокою, лехкости духа і веселости.

— Що там нашій ідеї прийде з такого мізерного здобутка! — жартував я.

— Отже докажи, що ти не мізерний здобуток! — гукнув на мене бесідник з висоти стола. — Докажи, що ти не простий перебіжчик від одного прапору до другого, не простий фрайкур нашої ідеї, а свідомо свобідний, свідомо безпрограмовий, що ти щиро і безповоротно навернувся на наш опортунізм!

Слова сі, висказані строго, вдарили мене мов батогом по лиці хоч я від часу мого поступленя під прапор абсолютної свободи повинен уже був достаточно привикнути до таких ударів. Ну, стара привичка, стара нервова чуткість не дасться так швидко переробити, і я, в души сам лютячись на себе, почув, що при такім категоричнім домаганю губи мої блїднуть, кров збігаєся до серця, а в очах починають скакати якісь жовтяві огники. Але се тривало лиш хвилю, по чім рішучо і, силуючись на веселий та свобідний тон, я скрикнув:

Якогож вам доказу треба? Говоріть. Я готов.

— — — — — — — — —

(Далі буде.)

[1]) В рукописі: Віяже

також заробляти. Одночасно абсольвенткам школи прислуговує право вступити до промислового ліцею, що згідно з новою шкільною реформою істнує у Варшаві і Кракові (може теж небавком і у Львові), по скінченні якого можна стати вчителькою фахової школи в ділянці кравецтва, бухгальтерії чи інших фахових предметів. Абсольвентки школи можуть навіть перекинутись на студії, бо прислуговує їм право (по доповненні латинської мови) вступити до котрогонебудь ліцею (і непромислового), а опісля записатися в університет.

Можливости, як бачимо, справді ріжні й корисні. Треба тільки поширити серед громадянства зрозуміння для цієї школи, а велика частина нашої жіночої молоді буде мати запевнену майбутність, чого не в силі зробити при сучасних обставинах гімназії та учительської семинарії.

П. І.

Реформи в Болгарії.

Знижать платні. — Відберуть авта та сальонки. — Італійський напрямок у закордонній політиці?

Нова болгарська влада приготовляє цілу низку ріжних реформ і законів, головно в справі нового народного представництва, в якому селяни матимуть більшість. (Населення Болгарії в 80 проц. селянське). „Народнє Собранє" (парлямент) матиме ок. 100 членів, із того 75 проц. фахівців і представників ріжних станів, а 25 вибраних членів поодиноких господарських організацій.

Досі не видано розпорядку про заборону політичних партій, та сподіються такого розпорядку кожної хвилини. Виглядає, що хочуть, аби партії самі розвязалися.

Дальший важливий крок нової влади є якнайбільша ощадність. Міністерські платні зменшать на 50 проц., крім того скасують урядові авта. Міністри на будуче не будуть їздити на залізниці „сальонками", а в звичайному вагоні, з тим, що можуть собі резервувати переділ. Із авт залишать усього одно для президента міністрів, яким будуть могти користуватися й інші міністри, коли вони в службі.

У закордонних колах звертають увагу на факт, що в мин. пятницю пополудні, отже безпосередньо перед держ. переворотом в Болгарії (який відбувся з пятниці на суботу) до Софії прилетів літаком шеф італійського пресового відділу в Відні, д-р Мореале, який весь тиждень був у Празі, та ненадійно, наче на який зазив вернувся літаком до Відня, а відси негайно до Софії. Запримітили теж, що премієр Георгієв в суботу пополудні, коли події були в повному ході, мав довгу нараду з італійським послом, а в неділю та понеділок Георгієв приняв іще австрійського та мадярського посла. З того в міжнародніх дипльоматичних колах здогадуються, що першим кроком закордонної політики буде зближення з державами римського пакту. Тому теж змінять дотеперішніх болгарських послів у Будапешті та Відні, зате остане на свому становищі посол у Римі, який є горячим прихильником Мусоліні.

Поворот першого Габсбурга до Відня.

В. архикнязь Евген Габсбург, близький своях цісаря Франца Йосифа, якому австрійський уряд позволив осісти в Австрії, приїхав 24. ц. м. до Відня, витаний на двірці міністром кравої оборони Шенбург-Гартенштайном у супроводі вищих старшин і леґітимістів. Зібрана на вулиці публика зробила Габсбурґові що має вже 70 літ, велику овацію. В. архикнязь поїхав автом до церкви св. Стефана, а звідти до Німецького Дому, де замешкає кілька днів, щоби зложити візити канцлерові Дольфусові та кардиналові Інніцерові. Первісний плян повитати офіціяльно Евгена Габсбурга, що вертався з 15-літнього вигнання, на швайцарсько-австрійській границі, занехано. З Відня удасться він до Ґумпольдскірхен, де замешкає постійно як звичайний приватний громадянин.

—o—

З діяльности безбожницького інтернаціоналу.

(УП) Як працює сьогодні покликаний большевиками до життя безбожницький рух, покаже декілька витягів з московської преси, поданих тут за кореспонденцією „Антикомінтерн".

Часопис „Безбожник" з 10. II. 1934 р. приносить витяг промови Губельмана-Ярославського на 17. партійному зїзді під наголовком: „В обличчі непобитого ворога"... „Я дозволю собі тут згадати про одного ще не побідженого ворога робітничої кляси і працюючих мас... Говорю про релігію. В боротьбі з нею ми осягнули великі успіхи... Одначе було б фальшиво вдоволитися тим, що нібито ми вже розправилися з нею. Товариш Сталін остерігає нас перед таким „телячим восторгом" і самозадоволенням... Чиж ми в самій боротьбі з релігією не маємо самозадоволення?... Саме тому я вважав за конечне на цьому місці заявити, що релігія і релігійні організації ще й досі є гамульцем побідного походу вперед робітничої кляси й селянства та що вони служать покришкою для заховання решток капіталізму і його ідеольогії. Зрозуміло, що й тут праця мусить іти по вказівкам товариша Сталіна, по лінії посилення світоглядово-політичної діяльности як у самій партії, так і серед безпартійних робітничих та селянських мас". (Витяги зроблені так, що зміст бесіди відданий зовсім вірно. — Ред.).

Якжеж виглядає така діяльність, про це каже газета „Антирелігійник" з грудня 1933 у статті: Найближчі завдання безбожницького руху в Англії: „Недавно мав товариш Джексон виклад на зборах ліги воюючого атеїзму про завдання англійських безбожницьких організацій на найближчу будучність. По викладі принято такі резолюції: Боротьба проти релігії і культурницької реакції мусить стати складовою частиною загально-революційної боротьби робітничої кляси. Вона обнимає в собі й боротьбу проти внутрішнього розкладу в робітничому русі... Треба поборювати розломництво в робітничій клясі, до якого прямують ріжні релігійні обряди й секти... Це можна осягнути лише тоді, коли створимо відповідну організацію на якнайширшій базі... Наш рух ми мусимо перемінити в боротьбу широких мас. Тому ми постановили змінити назву нашої організації і назвати її на деякий час „Соціялістичною Лігою Вільнодумців".

Зновуж друга стаття „Антирелігійника": „Посилена пропаганда в Польщі за виступом з церкви", подає, що польська клерикальна преса признає деякі успіхи безбожників, які вони осягнули завдяки відповідній пропаганді. Безбожники використовують невпорядковані церковні відносини в Польщі та головно церковні податки. Через те безбожники там збільшили свої впливи серед робітництва.

З наведеного недвозначно виходить, що на безбожництво не треба дивитись як на чисто фільософічний рух, а як на дуже небезпечну зброю большевицько-московськоїклясової боротьби. Цікаве при цьому є те, що Сталін, як пише данська та англійська преса, підписав декрет, на підставі якого до найближчих трьох років большевики мусять викинути Бога поза границі Росії.

Як Мушанов довідався, що він уже не премієр?

При державному перевороті в Болгарії одним із перших приказів було зблькувати мешкання міністрів кабінету Мушанова. Ніхто з міністрів не міг вийти з хати. Прислуга повідомила Мушанова, що його хату окружило військо. Мушанов у нічній сорочці схопив телефонічну слухавку та домагався, щоби його получили з міністром військових справ. — Приватні розмови заборонені! — відповіли Мушанову з централі — Та тут предсідник влади. Хочу говорити з міністром військових справ! — хвилювався Мушанов. — Ви вже не предсідник влади, — відповів йому старшина з централі та перервав розмову.

Міністра війни Захарієва попросту привели до поліційної команди. Він вабрав віддихи, як йому сказали, що він іменований міністром. Перед 8. год. рано Мушанов прийшов без загорнутки з адютантом кор. Бориса до поліції, де відбувалося засідання нової влади. За хвилину вийшов. Тоді спиталися Мушанова журналісти, що може їм сказати, при чому затитулували його предсідником. — Шукайте тепер другого, не мене. Оставте мене! Тепер преса побачить! — сказав Мушанов.

Великий політичний процес у Перемишлі.

Восьмий день розправи.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

(Від власного кореспондента.)

Перший зізнає сьогодні

св. Ян Зволінський, поліц. агент у Перемишлі, заприсяжений, що переслухував підс. Боднарчика, Сабата, Ткача і Конкольовських. Каже, що підсудні зізнавали так, як це записано в поліційних протоколах.

Обор. Лом.: стверджує, що ніде в актах нема згадки, начебто підс. Кучерепа признався до приналежности до ОУН. Обор. заявляє, що хоче сконтролювати правдивість зізнань свідка.

ЗІЗНАННЯ СУДОВИХ ЗНАВЦІВ.

Еміль Малец зізнає, що слово „пер" писане на пакеті з летючками, походить з руки підс. Ярослава Демчука. Каже, що буква „П" на пакеті є однаково характеристична з письмом Демчука.

Знавець **Евгеніюш Злотніцький** потверджує зізнання Мальца. На питання предсідника знавці кажуть, що знали прізвища підсудних, яких прібки письм розглядали.

Обор. Навр.: Якою системою ви робили досліди над письмом?

Зн.: Методою порівнання.

Обор. Навр.: Чи ви переводили аналізу письма?

Зн.: Ні.

Обор. Навр.: Чи ви досліджували умовини, в яких написане слово „пер".

Зн.: Ні.

Обор. Навр.: Чи ви брали під увагу першорядні чи другорядні прикмети?

Зн.: Першорядні.

Обор. Навр.: Чи графольогія вимагає якогось мінімум букв, щоби видати експертизу?

Зн.: Це залежить.

Обор. Навр.: Я стверджую, що треба 7 букв. Чи роблено мікрофотографічні світлини?

Зн.: Ні.

Обор. Навр.: Який є ритм письм?

Зн. (не розуміє, а згодом): **однолінійний.**

Обор. Навр.: Чи панове досліджували правило автоматизму в прібках письма?

Зн.: Ні.

Обор. Навр.: Проф. Квецінський каже, що графольог ніколи не може видати невідкличну експертизу. Не може сказати рішучо „так" ані рішучо „ні", а панове твердять рішучо.

Підс. Демчук: У мене забрали олівець, яким я мав написати слово „Пер".

Предс.: Ні, ви цим олівцем не писали.

ВНЕСКИ ОБОРОНИ.

Обор. Наврóцький заявляє, що піддержує свої внески, зголошені на письмі ще перед розправою. Крім того ставить внесок покликати до розправи слідуючих свідків:

Анну і Софію Кочубай на обставину, що кілька днів перед знищенням памятника 10-ліття хтось приліпив на її вікні карточку з напи

сом „стонд пагурек і т. д.“, який ображував національну гідність українців. Ці образливі слова були мотивом, що підс. Хапко знищив цей памятник.

Марію Моленду в Перемишлі на обставину, що підс. Прокіп у березні 1933 р. не був на сходинах „Лугу“ в Нар. Домі.

Мечислава Мазурка, Паславського і Міхала Возьніцу, вязнів, на обставину, що св. Ґураль виходив кілька разів з келії і говорив з агентами перед інцидентом зі стяжкою в дні 1. листопада.

Володимира Целевича, секр. УНДО, посла д-ра **Любомира Макарушку та Івана Герасимовича.**

Судових знавців на обставину, що папір найдений у підс. Демчуківної був іншої краски, як папір пакету з летючками і не є частиною цього паперу, бо він має по обох противних до себе боках фабричне закінчення.

Знавців графольоґів зі Львова, бо експертиза тутешніх ґрафольоґів є поверховна. Дальше ставить внесок відчитати часописи „Новий Час“, „Діло“, „Свободу“ і „Ґазету Поранну“ з травня, червня і липня 1933 р. на обставину, що тоді велася кампанія в справі плебісциту.

Обор. Ломінський ставить внески, щоб покликати свідків: Івана Мачая з Плозова, Стефана Дзюбана з Пикулич, Ярослава Кривяка з Мостиск, Андрія Малиняка в Духовнім Сем. в Перемишлі, на обставину, що Кучерепа бував часто в Дух. Сем. і там стрічався з іншими людьми.

Крім того **обор. Ломінський** прилучується до внесків обор. Навроцького, щоби суд покликав на свідків ред. В. Целевича, секр. УНДО, посла д-ра Л. Макарушку та Ів. Гарасимовича.

Прокуратор спротивився усім внескам оборони.

Після цього предсідник відложив розправу до чергового дня на 11. год.

—o—

Горячкові зброєння Франції.

ПАРИЖ, 26. 5. ПАТ. „Парі-Міді“ повідомляє, що французький ґенеральний штаб перевів досліди над повітряною обороною Парижа і обчислив можливу кількість пожеж на випадок нападу ворожих літаків. Подібні обчислення перевів з воєнною маринаркою. Ґенеральний штаб відкличеться до громадянства за складками, щоби збільшити воєнне приладдя. Ґенеральний штаб домагається, продовжити військову службу до двох років, бо новобранців щораз то менше, а зброєння сусідніх держав зростають.

По широкому світі.

— До Парижа приїхало 350 італійців в одюстроях Ґарібальді під проводом ґен. Ґарібальді, яких привитали сердечно французькі комбатанти.

— Міністр внутрішніх справ у Латвії припинив діяльність усіх міських рад аж доки не скасують воєнного стану.

— Страйк портових робітників у Льондоні закінчився.

— До Женеви приїхав Гендерсон, провідник розбройної конференції. Президія конференції зійдеться на нараду в понеділок. 28. травня ц. р.

— До Болівії виїхав ґен. Плячек з пятьома чеськими старшинами й обіймають провід над армією.

— У Будапешті відбувається міжнародній конґрес фізичного виховання молоді.

—o—

Наглі суди і кара смерти в Австрії.

ВІДЕНЬ, 26. 5. ПАТ. Рада міністрів рішила ввести наглі суди і кару смерти за динамітові атентати. Уряд рішив виступити безоглядно проти замахів.

Бандит Ділінґер у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 26. 5. ПАТ. „Дейлі Мейль“ повідомляє, що відомий американський бандит Ділінґер скривається в Льондоні. Англійська поліція уладить велику облаву у Льондоні за Ділінґером.

Голод на Україні був штучно викликаний.

Анґлійський часопис „Санді Експрес“ мав розмову з найновішим „невозвращенцем“ К. Кабадзе, що відмовився вертатись до Москви. Кабадзе, член ленінградського виконкому, залізничий комісар і т. д. посварився зі своїм приятелем Сталіном, якого критикував за виголоджування населення і терор. Після тієї сварки Кабадзе виїхав до Берліна, але тут одержав приказ вертатися, а перед виїздом „явився“ в берлінськім полпредстві. Кабадзе не послухав і став „невозвращенцем“.

Кабадзе заявив, що неодного совітського громадянина вбили за кордоном у совітських установах, які мають право екстериторіяльности. Сталін живе так, що ті гроші вистарчилиб для трьох давніших царів. Кабадзе був сам свідком, як Сталін за життя Леніна інтриґував, щоби самому засісти на його місці. Він теж оповідає правду про смерть дружини Сталіна; про це довідався від Ворошилова і т. п. Кабадзе потверджує вістки про те, що голод на Україні є обміркованим ділом, що мало „вигубити голодом непокірних“. В його записках є докази про „торговлю людьми“ арештованими спеціялістами і техніками.

Незабаром Кабадзе має намір виступити з подрібними вияненнями того, що діється в СССР головно „на верхах“ Москви. Без огляду на переслідування його комуністами він рішив показати Европі, як виглядає більшовицький „рай“.

З життя наших установ.

Загальні Збори Товариства взаїмних обезпечень і кооперативного Банку „Дністер“.

Дня 24. травня ц. р. відбулися 41. звичайні Загальні Збори одної з найстарших наших економічних установ — Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові. На Збори прибуло 37 представників членів навіть з найдальших округ краю, як з Косова, Городенки, Чорткова, що свідчить про живе заінтересування громадянства тією заслуженою установою. Збори відкрив заступник президента Надзірної Ради д-р Кость Левицький витаючи всіх прибувших представників і гостей. Предсідником Зборів вибрано радн. д-ра Івана Копача. Секретарював дир. д-р Іван Ґижа. Звіт з діяльности за діловий рік зложив головний директор Т-ва Ярослав Колтунюк. У звітовому році приєднано знову нових 20.000 обезпечень (в останніх трьох роках приєднано 50.000 нових обезпечень) так, що Т-во має під цю пору 142.133 поліс із 3.169 громад, — скріплено орґанізаційний апарат і поширено сітку аґенцій. В наслідок дальшого загального погіршення господарського положення, обнижки оціночної вартости будинків Загальним Закладом Взаїмних Обезпечень (ПЗУВ), до якої — по закону — мусів застосуватися також „Дністер“, та в наслідок заломання долярової валюти, Т-во замкнуло адміністраційний рік недобором в сумі 15.275.59 зол. Але цей недбоір є вже в цьому році розмірно невеликий, коли зважити, що в 1931 р. виносив він зол. 130.376. Це розмірне поліпшення свого стану Т-во осягнуло скріпленою працею, обнижкою адміністраційних видатків, зокрема значними редукціями платень службовиків та головно в наслідок зменшення шкід. У відділі обезпечень від крадежі з вломом добуто незначну надвишку в сумі 518.16 зол. Цей відділ розвивається повільно тому, що ідея обезпечувати своє майно від вломy не найшла ще належного зрозуміння серед ширших кругів громадянства. Всетаки зауважується, що передовсім наші сільські кооперативи починають вже розуміти свою користь з обезпечення від вломy й обезпечуються від вломy численніше; коли всі кооперативи приступлять до обезпечення в „Дністрі“, Т-во зможе знизити також премію за це обезпечення. — В оживленій дискусії над звітом порушено м. і. те сумне явище, що спинює розвиток Т-ва, а саме, що багато українців не почувається ще до простого національного обовязку обезпечити дозволену законом 1/3 частину вартости своїх будинків в „Дністрі“. На місце вильосованих членів Надзірної Ради вибрано членами Ради д-ра Костя Левицького зі Львова, о. д-ра Василя Левицького з Перемишля, інж. Павла Дурбака зі Львова і Михайла Стефанівського зі Львова. Заступниками членів Надз. Ради вибрані: о. Степан Онишкевич — Купновичі, інж. Олександер Пежанський — Львів і надр. Юліян Федусевич, Львів.

Того самого дня пополудні відбулися Загальні Збори Кооп. Банку „Дністер“. Із предложеного рахункового замкнення виявилося, що це Т-во не вважаючи на несприятливі відносини, спричинені заломанням долярової валюти та господарського лихоліття, зуміло не тільки удержати рівновагу і збільшити свої резервові фонди, але також замкнути біланс поважною надвишкою зол. 29.390.34. Згідно з внесками Надз. Ради Загальні Збори призначили цю надвишку на дотацію резервових фондів, на уділення 3 проц. дивіденди членам та на добродійні і загально пожиточні цілі.

—o—

Нові українські кооперативи.

Рішенням Дирекції РСУК принято в члени дня 16. квітня ц. р. такі кооперативи: 1) „Українська Народній Дім" — Ярослав, 2) „Любов" — Микіш Новий, 3) „Укр. Райфайзенка — Біло-головн. 4) „Укр. Райфайзенка" — Костільники. 5) „Стрипа" — Плотича Велика, 6) „Добробут" — Степань, 7) „Надія" — Нижнів, 8) „Згода" — Татари, 9) „Єдність" — Фельштин, 10) „Згода" — Смільниця, 11) „Каса Стефчика" — Копитів, 12) „Праця" — Лани Польські.

Дня 30. квітня: 1) „Правда" — Жогатин, 2) „Пролом" — Полятичі.

Дня 21. травня: 1) „Селянська Поміч" — Романівка, пов. Теребовля, 2) „Ощадність" — Вільшаниця пов. Яворів, 3) „Ощадність" — Завадів, пов. Яворів, 4) „Українська Райфайзенка" — Лопушани, пов. Зборів, 5) „Селянська Поміч" — Раденичі пов. Мостиська, 6) „Українська Райфайзенка" — Поториця, пов. Сокаль, 7) „Українська Райфайзенка" — Петликівці Старі, пов. Бучач, 8) „Згода" — Рудка Козинська, пов. Луцьк, 9) „Любов" — Гуменець пов. Самбір, 10) „Поступ" — Вирів пов. Камінка Струм., 11) „Громада" — Озденіж пов. Луцьк.

—o—

Перед виборами у Львові.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗБОРИ У ЗНЕСІННІ

Чоловий кандидат VIII. округи відбув два передвиборчі зібрання. В неділю 20. травня ц. р. на Знесінні Старім у парохіяльній стодолі, в четвер 24. травня ц. р. на Знесінні Новому в домівці Народнього Дому. На обох зібраннях явилося велике число виборців жінок і мущин, перед якими о. крил. Дзерович виголосив свою кандидатську промову в поважній формі, перевизану частими дотепами, яка найшла повне признання у зібраних виборців. Зібрані виборці ухвалили всіми силами підтримати кандидатуру о. Юліяна Дзеровича.

ВІЧЕ НА ЛЕВАНДІВЦІ.

Дня 24. травня відбулося в год. 5-ій пополудні в місцевій читальні „Просвіти" на Левандівці друге в черги передвиборче віче у приявi около 100 громадян. Віче відкрив п. Михайло Воробець і віддав слово послові З. Пеленському. Промовець візвав присутніх, щоби сповнили дня 27. травня ц. р. свій громадянський обовязок і всі взяли солідарно участь у голосуванні і то на українську листу, не зважаючи на те, що листа ч. XIX. уневажнена, бо по виборах ми будемо вносити протести. По рефераті виязалась довша дискусія, а відтак на внесення п. Воробця вічевики ухвалили одноголосно в дні 27. травня взяти масово участь у голосуванні. На вічу був присутній представник поліції, але не мав причини до інтервенції.

Присутній.

ДИКТАТУРА В РУМУНІЇ.

В Букарешту надійшли вістки, що політичне положення загострюється. Король рішився утворити понадпартійний уряд і тому відбув довшу нараду з марш. Авереску. Авереску згодився утворити уряд під умовиною, що пані Люпеску покине Румунію. Король рішився віддати владу марш. Авереску тому, що армія виступає ворожо проти п. Люпеску. Зміна уряду вплинула би на зміну закордонної політики. Марш. Авереску захоплюється політикою Мусолінія. Зміна уряду відбудеться щойно за кілька днів, бо марш. Авереску померла дружина.

—o—

ПЕРСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

ТЕГЕРАН, 26. 5. ПАТ. Перський уряд запротестував проти того, що англійці дозволили американському концернові на експльоатацію острову Барейн у перськім заливі. Перський уряд заявив, що не відповідає за шкоди американського концерну і громадян В. Британії, бо цей остров є частиною перської держави і англійці не мають права уділювати концесій.

ТЕГЕРАН, 26. 5. ПАТ. Перський уряд виповів працю всім европейським урядовцям у митних урядах. Їх місце заняли перські урядовці. Уряд оголосив перську мову урядовою.

—o—

ТЕВФІК РУЖДІ БЕЙ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 26. 5. ПАТ. Мін. Барту відбув довшу нараду з міністром закордонних справ Туреччини Тевфік Руждi Беєм, який опісля конферував ще з прем. Думерґом. Після наради відбувся бенкет у турецькій амбасаді з участю визначних французьких політиків.

Збірка Товариства Охорони Воєнних Могил у Львові в дні 28. травня ц. р.

Повідомляємо Українське Громадянство, що Городське Старостово у Львові дозволило Товариству Охорони Воєнних Могил перевести публичну збірку до замкнених пушок у понеділок 28. травня ц. р. під гр.-кат. церквами й українськими установами, а підчас відправ на Янівськім і Личаківськім цвинтарі. Зібрана готівка призначена за вирівнання коштів робіт на Янівськім цвинтарі, які саме тепер переводяться. П. Т. Жертводавці дістануть жетони проєкту арт.-маляря П. Ковжуна.

Товариство Охорони Воєнних Могил звертається до Українського Громадянства міста Львова з горячим проханням не оминати збірщиків та допомогти своїми жертвами вже цього року докінчити тревале упорядкування Янівського цвинтаря. Ні один український громадянин не повинен показатися в понеділок на місті без жетону!

ВП. Парохіяльні Уряди, а також Українські Установи просимо доставити на місці збірщикам вимагані рішенням Старостова столики і крісла, при яких збірщики мають сидіти.

ПТ. Збірщиків просимо підняти пушки, приписані леґітимації і жетони вже в суботу 26. травня в льокалі Т-ва Охорони Воєнних Могил, вул. Словацького 14, між год. 6—8 вечором.

Виділ Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові.

НОВА ВІЙНА В АРАБІЇ.

КАЇРО, 26. 5. ПАТ. Емір Фейсаль, син Ібн Сауда, видав приказ своїм військам машерувати на столицю Ємену Санаа. Вже дійшло до кривавих боїв у горах з військом Ємену.

—o—

ЕКСЦЕСИ ПОЛЬСЬКИХ СТУДЕНТІВ У ЛЬВОВІ.

ПАТ повідомляє, що в суботу 26. травня ц. р. дійшло до ексцесів між польськими студентами високої торговельної школи у Львові. Перед кількома днями виборча комісія самодопомогового т-ва „Братнєй Помоци" уневажнила листу кандидатів до виділу, яку зголошено під назвою „народовців". І тому в суботу рано вдерлося на коридор високої торговельної школи біля 50 студентів, невдоволених рішенням виборчої комісії та уладило демонстрацію з окликами „Хай живе народова листа". Демонстранти знищили ґабльотку жидівських студентів, а на вул. Лозінського розбили декілька сифонів зі содовою водою.

НОВИНКИ

— **Михайло Стець — кравецький сальон,** Львів, Костюшка 5, I. пов. 1564 3-5

— **Знамените гигієнічне морожене** лише в цукорні Д. Стецькова, Львів, вул. Миколая 7. 1525

— **Пансіон Яблонських у Гребенові!** (Долина Опору) поручає комфортово уряджені покої з 5-разовим першорядним харчем від 4 зол. від особи. Радкевичева. 1628

— **Найбільший** пансіон Черча **„Роксоляна"**, соняшні кімнати, добірний харч, дешеві ціни. Просимо **брати** з собою **постіль.** Інформації: Інж. Нижанківський, Черче п. Рогатин. 2—3

— **З днем 1. червня** буде наново відкрита **одинока українська харчівня і ресторан** у Львові при вул. Руській 16 (давніше „Говерля"). Кухня під фаховим зарядом. Добірне пиво калуське, експортове, темне люксусове.

— **І-ший річний** попис елевів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові, з участю елевів філіяльних Інститутів (кляси інструментальні, сольо-співу, орхестри і камеральної музики) відбудеться в середу дня 30. травня в год. 8-мій веч. у великій салі Муз. Т-ва, вул. Шашкевича ч. 5. **Попис елевів курсу ритмічної гімнастики методою Ж. Далькроза** відбудеться в пятницю 1. червня в год. 7. вечір у малій салі Муз. Т-ва. Програмка в ціні 50 сот. 1640

— **Всіх б. старшин корпусу СС.** просимо надіслати свої адреси до Видавництва „Ізмараґд" у Львові, вул. Косцюшка 5 в ціли порозуміння в справі видання Альманаху СС. За Видавничий Комітет С. С. **Андрій Мельник, Михайло Матчак.** 1630 2-2

— **Найближче число „Діла"** вийде з причини Зелених Свят у вівторок з датою 30. ц. м.

— **Поклін Поляглим.** Пишуть нам з кругів українського громадянства: Є у нас здавен-давна гарний звичай, що в Зелені Свята йдуть церковні процесії в походi на цвинтарі, щоб помолитися над могилами тих, що віддали своє життя за краще завтра Нації. Щойно по спільній панахиді над могилами Стрільців, духовенство розходиться з молитвами над приватними могилами. Гарний це звичай, на жаль, є одиниці між духовенством, що не признають Стрільців і не зважаючи на явну заборону Ординаріяту, йдуть і правлять приватні панахиди, ще заки відправиться спільна панахида над могилами Стрільців. Питаю, як можна назвати таку поведінку тих священиків? Цього року відновлено знову це рішення: „Не вільно правити приватних панахид доти, доки не відправиться спільна панахида над могилами Стрільців", у котрій то панахиді бере участь все духовенство Львова (крім двох знаних нам священиків). Цікаво, як воно буде в цьому році?

— **Перед святом прапору української кооперації.** До замітки під цим наголовком („Діло", ч. 137) повідомляють нас, що прапор буде увінчаний, крім вичислених уже установ, також лентою **Народньої Торговлі.** На закінчення свята відбудеться народній фестин з широкою програмою, при чому буфет вестимуть пані з Української Захоронки і Т-ва Опіки над Молодю.

— **З радія.** Львівська радіостація передаватиме з Варшави 2. червня в год. 16.05 відчит в українській мові „Українська економічна наука". Відчит виголосить інж. Е. Головінський.

— **Особисті вістки.** Доцента д-ра Івана Зілинського іменовано професором української мови в краківському університеті.

— **Міські вибори в Дрогобиччині.** Головна виборча комісія в Дрогобичі оголосила, що кандидати листи „господарського бльоку трьох націй" є вибрані радними без потреби переводити вибори. Наслідком того радними стало 15 поляків, 11 жидів і 6 українців, а саме: о. ректор Северин Бараник, д-р Осип Костремський, Микола Мицавка, дир. Петро Новосельський, Теодор Шипайло і д-р Ілля Вининицький.

— **Ошуканці при роботі.** Довідуємося, що з кінцем лютого ц. р. підшився якийсь Ян Пастернак під імя д-ра Ярослава Пастернака, директора Музею НТШ у Львові та допустився в цьому характері якихсь більших зловживань в околиці Дроговижа і Миколаєва над Дністром. Справою занялася поліція.

— **Не пийте забогато води в спеку!** Надмірне споживання води літом є причиною частих і ріжнородних недуг. Тому найліпше гасити спрагу найздоровішим напоєм — холодним пастеризованим молоком Маслосоюзу, яке крім того є найціннішою поживою для нашого організму. 1611

— **Буря з громами** перейшла над рогатинським повітом. У Колоколині грім ударив у двірський будинок, власність Адольфа Малка, і спричинив пожежу, що знищила усі будинки разом з інвентарем.

— **Міські вибори в Луцьку.** Дня 19. ц. м. була під головуванням п. В. Островського ініціятивна нарада групи українських громадян Луцька, на якій вирішено йти на вибори до міської ради окремою листою. Дня 21. ц. м. відбулася на передмісті Красне друга ширша нарада, яка встановила назву листи й намітила кандидатів. На першому місці має стояти п. Ол. Левчанівський, як мешканець Красного й б. член ґуберніяльної земської управи в Житомирі. З огляду на короткий час і на деякі обставини окрема українська листа буде виставлена лише в одній 7 окрузі, а саме — на передмісті Красне.

— **За опір коморникові.** В Дідичах на Луччині Варвара Маркевичева кинулася в осени м. р. з вилами на коморника Фокціїнського, коли той хотів заняти її речі. Коморник утік і згодом прибув з поліцією, яка списала протокол. Окружний суд у Луцьку засудив Маркевичеву на 6 місяців вязниці.

Реалізація Великої Виграної 29-ої льотерії

Власник міліонового льосу в Ґенеральній Дирекції.

Кажуть звичайно, що льос є сліпий. Як вказують останні вислідн тягнень Державної Льотерії, в тих словах є тільки частина правди, бо від якогось часу фортуна обдаровує передовсім тих, що найбільше потребують її ласк. Безробітні, або умові та фізичні працівники, що здобувають в поті чола засоби на утримання себе і своїх родин — це теперішні любимці химерної богині.

І справді, зі щирим вдоволенням дивилися ми в пятницю 25. травня на розяснені лиця свіжо впечених „міліонерів", котрі явились в бюрах Ґенеральної Дирекції Державної Льотерії, щоби зреалізувати свої щасливі чвертки льосів. Всі вони люди тяжкої праці, яким життя далося нераз тяжко в знаки, а біда була їх частим гостем.

Три працівнички шпитальної пральні.

Пані Марія Козловська, Володислава Косінська і Анеля Єнджеєвська виконували професію, яка мабуть втішалася спеціяльною прихильністю великого Наполеона. А саме працюють вони в пральні шпиталю ім. презідента Мосціцького. Їх зарібки не дуже дозволяли на купно цілої чвертки льосу для кожної зокрема, отже порозумілись між собою і купили чвертку до спілки. Вибір числа відбувся припадково. А саме, субколектор показуючи клієнткам льоси, один з них упустив в цей спосіб, що знайшовся він при ногах п. Козловської. Взяли це за добрий знак і купили саме це число; як показалось — ворожба не була зла.

Всі три пані мають намір купити собі домики з огородчиком. П. Козловська обіцює собі вивчити свого 17-літнього сина на маляря, бо виявляє він спеціяльні здібности в тім напрямі, крім того буде могти лікувати доньку, яка перейшла тяжку операцію і вимагає довшого лікування.

Треба додати, що дотеперішні заробітки кожної з тих пань виносили 135 зол. місячно. Чоловік п. Козловської, слюсар з фаху, заробляє дуже мало, бо працює тільки 3 дні в тижні.

Кінець з клопотами.

Пані Марія Васяк, власничка другої чвертки льосу ч. 30290, є доглядачкою в лодзькій Суспільній Обезпечальні. З 200 зол. місячно удержувала, крім себе, стареньку маму і братів. Було їй дуже тяжко і з трудом вязала кінець з кінцем. Нині, як одержала завдяки Державній Льотерії 200.000 золотих, задумує купити кусень землі і поселитись на постійне на селі, при праці на ріллі, про що ціле життя мріяла.

Шлюбний дарунок від Державної Льотерії.

Пан Кайзіх, молодий службовець лодзького відділу Товариства Обезпечень „Vesta" заручився саме перед кількома тижнями і ждав авансу, щоби здійснити свої матримоніяльні заміри.

„Шлюбний дарунок", який дістав завдяки Державній Льотерії, у виді 200.000 золотих, дозволить йому приспішити речинець шлюбу. Шасть Боже молодій парі!

Льотерійний ювилят.

Власник останньої чвертки льосу ч. 30290 п. Станислав Дружицький, є емеритованим службовцем лодзького відділу Банку Польського. Грає він на Польській Державній Льотерії від хвилини її заснування із змінним шастям. Його вірність, постійність і витревалість діждалась величавої і багатої нагороди. Нині вже не буде він рахувати чужих грошей, як мусів це робити в банку, але свої власні.

Свою старість і істнування рідні має забезпечені.

— **Братовбивство.** В с. Видричі, коширського повіту на Поліссі Теодор Уевич вбив сокирою свого старшого брата Семена, який після смерти батька кермував господарством та з яким Теодор мав часті суперечки. Окружний суд у Луцьку засудив Теодора Уевича на 3 років тяжкої вязниці.

— **Волинські гроші.** Довший час у Луцьку були в обігу фальшиві однозолотівки. Слідство виявило, що фабрикував їх обиватель першої категорії Станислав Шкарлат і в його мешканні знайшли цілу фабричку та 35 золотівок. Фальшиві монети пускала в обіг його приятелька.

— **Убив жінку підчас молитви.** В Курниках пов. Яворів господар Юзьків жив від довшого часу з жінкою в незгоді. Перед кількома днями вечором вона молилася перед образом, ідучи спати. Скористав з того чоловік і ззаду вдарив її обухом кілька разів по голові. Опісля хотів утікати, але придержали його сусіди і передали в руки поліції. Тяжко ранена бореться зі смертю.

— **Випадок, яких багато.** Мешканець передмістя Луцька Антоні Пеньковський, посварившися з Борисом Дашкевичем за пса, зголосився до поліції і заявив під присягою, що бачив, як перед домом Дашкевича в дні 1. травня маяв червоний прапор. Показалося, що зізнання Пеньковського було наклепом, за який окружний суд засудив його на рік вязниці з завішенням на 3 роки. Випадок на Волині дуже спорадичний. Ріжниця лише та, що в сотнях випадків українці довго чекають у арештах і вязницях на виправдання.

— **Сто зол. продала за 20 сотиків.** Жінка купця Вайнштока в Підкамені пов. Броди продала проїзжому шматяреві старі штани свого чоловіка за 20 сотиків. Коли купець вернувся до дому і довідався, що вона зробила, зімлів. Показалося, що в тих сподиях він зашив 100 золотих, які позичив, щоби поїхати по закупно на ярмарок. Почав шукати за шматярем, але він пропав як камінь у воді.

ВІДГУКИ ДНЯ.

До виборчої урни.

Йдемо до виборів. Тим разом не до сойму, а до нашого львівського маґістрату. Вибори не такі гучні як тамті, але все таки вибори.

Прекрасна виборча ординація, повна ліберальзму і оправедливости запевнює нам велику скількість мандатів, відповідну до числа українців у Львові. Ми творимо пяту часть усіх мешканців — отже можемо мати пяту часть радних.

Коли подумаю про цю виборчу ординацію, то часом жалко мені стає, що не кандидую. Титул: „радний міста" та ще столичного та ще Львова... Звучний титул! Варто булоб задля нього виголосити кілька кандидатських промов. А там і вільна трамваєва карта і льожа в театрі і ще дещо.

Але ординація одно, а вибори друге. Не знаю як з ними, бо кажуть, що крім ординації, є ще виборча ґеометрія.

В ґеометрії я не був ніколи сильний. Обчисляю бувало поверхню якої фіґури і ніяк не виходить. Те саме з виборчою ґеометрією, абсолютно не розумію, чому виборчий обвід виглядає як ромб, другий як трикутник, а третій як кишка. Від того є виборчі ґеометри, щоб так викреслювали, а ґеометричні специ, щоб це розуміли.

Питаю одного такого спеца.

— Ось бачите — відповідає — тут трикутник. Один кут дуже острий, а один зовсім тупий. Острий захоплює до обводу одних, тупий викидає других.

— В такому разі викинені будуть мати більшість у іншім обводі.

— Не конче. Вони можуть належати до трьох трикутників, ромбів, чи кишок.

— Можуть. А як є „де факто"?

— Де факто належать до чотирьох.

— У Львові?... Ніколи не повірю, щоб тут могли діятися якісь виборчі штучки.

— І я не вірю. Це виключно для добра і вигоди мешканців, а можливо, що декуди вкрався недогляд.

— Значить ми можемо вибрати пяту часть ради міської?

— Можемо.

— А виберемо?

— Це не залежить ні від мене, ні від вас. Від нас залежить скількість голосів.

— А вибір?

— Від такого пана, що називається де Гондт. Він саме придумав цю чудову виборчу ординацію і на підставі тієї ординації відбувається обчислення.

— Чи вибори до сойму відбувалися також на підставі тієї ординації?

— Так.

— В такому разі я спокійний — один голос вам не пропаде. Памятаю вибори до сойму — як по маслі.

— Мені здається — каже спец, — що вибори до маґістрату підуть ще гладше. Система пана Гондта досить складна і тяжко її відразу вивчитись. Але з часом можна набрати вправи...

Завтра йдемо до виборів, а потім побачимо, як стоїть справа з вправою.

Думаю, що добре...

Галактіон Чіпка.

— **Смерть під колесами поїзду.** В середу, 23. ц. м. вечором їхали касієр і маґазинер млина в Чорткові (оба жиди) візком до міста. Дорога веде крізь залізничий шлях. Тому, що вже було темно, фірман віхав на шлях, бо рампа від сторони млина була відчинена, а не завважив, що друга рампа від сторони міста була замкнена. Не було вже змоги ані фіри завернути, ані рушити вперед, бо потяг з цілою силою віхав на фіру. Маґазинер згинув на місці, візник помер від ран на другий день в шпиталі, а касієр тяжко ранений. Залізничі урядовці кажуть, що обі рампи були замкнені, тільки якась жінка переходячи одну рампу піднесла.

— **Смерть батьковбивця.** Пилипа Боднарчука з с. Шепля на Луччині засудив 1926 р. окружний суд на 8 літ тяжкої вязниці. Недавно він вернувся в село, відбувши кару. Рідні місця викликали в ньому опогади про страшний злочин. Не могучи пережити докорів совісти, Боднарчук застрілився з обрізаної військової рушниці.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „ДОВІЧНІСТЬ", комедія за 3 дії *Фредра.*

Безсмертний тип скупаря живий у цій пєсі, нешавбльоновий і сама пєса має майже французьку легкість в інтриґі, що є нервом сценічної комедії. Єдине, що може томить сучасного глядача це вірші; актор мусить бути мистцем, щоб деклямувати їх, не залишаючи ні на хвилину враження, що деклямує і говорить віршами. Від цього часто розсівається весь чар дуже реальної історії, в яку хочемо вірити, щоб тим більше сміятись.

Великі актори навмисне вибирають за свої т. зв. „пописові" ролі пєси якнайстарші, найбільше відомі, щоб показати публиці, що можна зробити ще з типу, який вони знають, мовляв, напамять. Крім цього інші актори відбивають від них своїм менш-більше традиційним способом гри. Так було і в цій пєсі зі Сольським, який показав нам, що вміє і що значить великий актор. Тільки для нього, а не для Фредра зібралася така численна публика в театрі. *м. п.*

З концертової салі.

СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ ЛЬВІВСЬКОЇ ФІЛЬГАРМОНІЇ.

Останній симф. концерт пройшов під знаком програмової та більш популярної музики. Виконувані твори, з виїмком „Пополудня Фавна" Дебісія, не вимагали від слухача внутрішнього скупчення та великої уваги, вони своєю будовою та музичним змістом були легкі до зрозуміння.

Концерт започаткувала увертюра до опери „Вільний Стрілець" Вебера, представника романтичної опери. Кількома акордами переносить нас відразу в поезію ліса і все, що лучиться з полюванням, ставить нам перед очі. Вебер получив в орхестрі демонічний і фантастичний перзень у спосіб до його часів незнаний, при чому уживає сильних драматичних акцентів. Суїту з балету „Сирена" В. Малішевського характеризує технічне богацтво виразових засобів та повна звуком і незвичайно барвиста орхестра. „Пополудне Фавна" Дебісія дало правдиву насолоду слухачеві. Все живий світ звуків та ніжна, наче незецидована гармонійна барва ділає за наші нерви й викликує звукову імпресію.

Другу частину програми виповнила Суїта „Пер Ґінт" Ґріґа та „Рапсодія" Ліста.

Диригував дир. А. Солтис.

І. Приймова.

СПОРТ.

СПОРТ НА ЗАКАРПАТТІ.

УЖГОРОД. СК РУСЬ УЖГОРОД — ШОРОКШАР 5:1 (0:0).

Реномований мадярський гість, що переміг 20. ц. м. комбіновану дружину УТК й УМТЕ в Ужгороді 5:0 (4:0) не встоявся перед напором Руси, програвши з нею 21. ц. м. у відношенні 5:1. Голі для Руси стріляли: Кобзяр (3), що був найліпшим грачем на грищі, Криж і Ковач. Одинокий ґоль здобув Шорокшар з карного. Гра обох дружин стояла на високому рівні і була найкраща в цьому сезоні в Ужгороді. Видців 2.000.

МУКАЧІВ. СК РУСЬ УЖГОРОД МШЕ 4:1 (2:0). Змагання розіграні 20. ц. м., в яких Русь дала собі легко раду з противником.

ХУСТ. ЧСК УЖГОРОД — РУСЬ ХУСТ 8:2 (3:0).

КОРОЛЕВО н. Т. ЧСК УЖГОРОД — СК КОРОЛЕВО НАД ТИСОЮ 3:1 (3:0).

Дописи.

СОКАЛЬ.

Вистава українського промислу в Сокалі. Дня 12. травня ц. р. заходом П. С. К., Народної Торговлі і філії „Союзу Українок" в Сокалі удаштовано виставу українського промислу. Вистава тревала до 20. травня у великій салі і більших кімнатах будинку Народньої Торговлі. Відкриття почалося молебнем в год. 12. впол. відслуженим о. дек. Ничаєм і відповідною проповідю. Дир. П. С. К. Шепарович привитав учасників і гостей, чолових представників нашої кооперації: сен. інж. Ю. Павликовського і посла О. Луцького, директорів Мас-лосоюзу інж. Паліє і Л. Мудрика та присутніх промис-ловців, передаючи саме отворення на руки посла О. Луцького. По прекрасній промові посол Луцький, пе-ретинаючи жовто-блакитну стяжку, відкрив виставу. Підчас свята співав міш. місцевий хор і приграваля трубна орхестра Т-ва „Зоря." На виставі були заступ-лені майже всі ті самі фірми, що у Станиславові. Ви-ріжнялися виставові станки: прекрасний під оглядом мистецьким і змістовим („Двигнім рідний промисл") станок фабрики цукерків і тутов „Калина" у Терно-полі з дуже цінними діяграмами розвитку установи, далі величавий станок „Елеганту" та Кооп. Інж. Робіт („КІР") зі своїм роботом і радієвим голосником у го-лові, що передавав радієві авдиції і грамофонові пли-ти та устну рекламу. Виставу відвідало повних 8.000 людей, крім місцевих шкіл. Вистава була добре зарек-лямована і розпропагована. Були відвідувачі із Волині. Словом: вистава перейшла з великим успіхом. У вис-таві брали участь і ремісники, члени Т-ва „Зоря", з прекрасними своїми виробами; були теж опатенто-вані винаходи годинникаря-механіка Дуба. В неділю 20. V. в год. 8 вечором дир. П. С. К. п. Шепарович рефератом про український промисл закрив виставу запрошуючи гостей на чайний вечір.

РІВНЕ.

Свято Матері в українській гімназії у Рівному. Дня 12. V. ц. р. маленька саля гімназії в Рівному була прибрана з великим естетичним смаком. Естраду при-крашували портрети наших заслужених письменниць на тлі добірних українських килимів та зелені. Дуже безпосередньо та з чуттям виголосила вступне слово уч. VIII. кл. п. Лучинська прегарною мовою. Потім ви-голосила річево опрацьований реферат уч. VII. кл. п. Кишківна, що подала напрочуд глибоку аналізу ста-новища та завдань у суспільности сьогоднішньої ма-тері-українки. Цим рефератом виказала молоденька предеґентка великий степень інтеліґенції та зрілости, що як їй, так і учительському та виховному проводові нашої гімназії під кожним оглядом приносить лише честь. Дальше було чимало сольових та хорових співів ученицького хору, яким керує відомий на Волині ди-риґент проф. Кальмуцький. Свято мало гарний успіх

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича, Борщів:
27. V. Сонце руїни.
28. V. Чужаки.
29. V. Королева кіна.
З Борщева їде театр до Заліщик.

Великий Міський Театр.

Неділя, 27. V. год. 3·30 поп. „Фрайлянтор". Ціни найнижчі.

Неділя, 27. V. год. 7·30 веч. „Довічність". Гостинний виступ Л. Сольського.

Понеділок, 28. V. в год. 5 попол. „Довічність". Виступ Л. Сольського. Вистава шкільна.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 27. V. год. 7·30 веч. „Дівчата в однострозх". Абон. 20.

Понеділок, 28. V. год. 7·30 веч. „Дівчата в однострозх". Абон. 20.

Жидівський Варшавський Артистично-Літературний Театр у салі „Колісею":

Неділя, 27. травня, год. 12 впол., 8·45 веч.

Понеділок, 28. травня, год. 8·45 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Під жаром Туркестану", „Фердансерка".

АТЛЯНТИК: „Загадка" (Гарі Піль).

ВАНДА: „Мельодія сердець".

КАСІНО: „Нічний лет".

КОЛІСЕЙ: „Я не злодій", ревія „Дай устонька тай до побачення".

КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ліжечок" (із Містенгет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Двійник" і ревія: „Броновський в нами".

МІРАЖ: „Я в день ти в ночі".

МУЗА: „Ніч у Каїрі" (Рам. Новаро).

ПАЛЯС: „Цісарські лови" („Унзер кайзер").

ПАН: „Ніч кохання" (Джозе Мохіка).

ПАСАЖ: „Два обличча" (Кен Мейнард), „Дочка полку" (Анні Ондра).

СВІТ: „Її королівська величність", „Біла одаліска".

СОНЦЕ: „Нічні суди" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Злодій кохання" та ревія.

ХИМЕРА: „Новий лод".

УТІХА: „Кровавий шлях", „На окраїнах Сагари".

Закордонне радіо.

Неділя, 27. травня 1934.

Відень (506,8) 11·40 Музика для молоді, 19·45 Хор, 20·20 „Молодість гарна" веселий концерт, **Братаслава** (298,8) 10·15 Концерт, **Прага** (470,2) 11·00 Квартет, **Атльона** (531) 21·20, 22·15 Спів, **Білгород** (439,8) 17·00, 19·20 Пісоньки й мельодії, **Берлін** (356,7) 12·00 Легкий концерт військ. орхестри, **Ляйпціґ** (382,2) 19·30 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера (I. дія), **Мінхен** (405,4) 21·00 Нар. музика, 22·30 Пісні, **Букарешт** (365) 11·00 Концерт (у програмі: Морена: **Українська сюїта**), **Будапешт** (549,5) 12·30 Концерт, **Мілян** (368,6) 16·00 „Дон Хуан" оп. Моцарта, **Рим** (420,8) 15·30 „Дон Хуан" оп. Моцарта, 20·45 „Баядера" оп. Кальмана.

Понеділок, 28. травня 1934.

Відень (506,8) 17·30 Серенади, (Фукар. баритон), 19·15 Музика Офенбахових часів, 22·25 Септет (скрипка, альтівка, кларнет, вальторія, фагот, віольончеля, контрабас ес-дур Бетовена), **Кошиці** (269,5) 16·30 **Концерт для Закарпаття, Мор. Острава** (259,1) 16·00 Концерт (у програмі: Рубінштайн „**Українські образці**"), 17·45 Нар. еспанські й арґентинські пісоньки, **Копенгаген** (255,1) 20·30 „Студент прошак" оп. Мілекера, **Білгород** (439,8) 12·15, 17·00 Мельодії, пісоньки, 20·00 Опера зі Загреба, **Берлін** (356,7) 18·30 Забуті композитори, 20·45 Музика з часів Фридриха В., **Штутгарт** (522,6) 18·45 Концерт, 21·15 Штірмерові пісні (міш. хори), **Будапешт** (549,5) 20·30 Лістові твори, **Мілян** (368,6) 21·45 Скрипка (Аріго Серато), **Рим** (420,8) 17·00 Вок. інстр. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 27. травня 1934.

9·00—10·00 Ранішня авдиція, 10·00 Після богослуження відчит „Чи нинішна людина може обійтися без релігії", 12·15 Муз. поранок, 14·00 Балачка „Господарка з олівцем у руці", 14·15 Огляд ринків рільних продуктів, 14·30 Травневі пісні, 14·45 Свято дружок (авд.), 15·00 Рільн. балачка „Сінокоси", 15·20 Концерт орхестри, 16·00 Для дітей: „Свято Матери", 16·45 Літ. чвертьгодина: Фрагмент із Каден-Бандровського „Місто моєї матери", 17·00 Балачка про чистоту в нас і деінде, 17·15 Нар. капеля, співанки, 18·00 Авд. „Колиб Шекспір нині написав", 18·40 Спів у супр. фортепяну, 19·00 Три знаки запиту, 19·10 Всячина, 19·30 Вибрані думки, 19·52 Легка музика, пісоньки (Кульчицька), 21·00 Там, де стояла колиска Словацького, 21·15 На веселій львівській хвилі, 22·15 22·16 Спортові вістки, 22·25, 23·05 Танкова музика.

Понеділок, 28. травня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, **9·40 Богослуження з Волоської церкви у Львові**, 12·05, 12·33 Популярна музика з грамоф. плит, 15·05 Збіжева біржа, театр. репертуар, 15·10 Господарські вістки, 15·35 Концерт сальонової музики, 16·20 Лекція фр. мови, 16·35 Скрипка, 17·05 Пісні (відсп. Брагінська, мецосопран) у супр. фортепяну, 17·20 Істор. відчит „Боротьба за незалежність", 18·10 Легка музика, 18·30 Відчит для матуристів: „Історія", 18·53 Наука стенографії, 19·05 Всячина, 19·15 Жіночі часописи, 19·25 Актуальний відчит, 19·40, 19·45 Спортові вістки, 19·25 Сільська ревія, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт (музика, спів), 21·00 Фейл. „Автом Варшава-Краків", 21·15 Легка музика, пісоньки, 22·00 Засідання приклонників книжки, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·26—5·27 зол.

Німецькі марки 2·03—2·06, фр. франки 34·80—35·00, шв. франки 171·60 172·00, фунти стерлінги 26·85—26·95, австр. шилінги 98·00—100, чеські корони 21·90—22·00, рум. леї 37·50—40·00.

Золото: Долари 8·91—8·93, Франки фр. 34·70—35·20, Дукати 82·80—83·30, Корони 36·90—37·40, Рублі 45·50—46·50.

Срібло: Корони 0·28, Фльорени 0·70, Рублі 1·20.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26. травня ц. р. в наслідок зниженої тенденції не ставить твердих цін на масло. Кооперативам платить за:

1 л. молока	—·16 зол.
1 л. сметани	—·70 „
1 к. яєць	2·25 „

Тенденція на масло, молоко і сметану слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що 26. V. ц. р. платив своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, живо подвір'я птахоміярні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Курята за 1 кг.		1·60 зол.
Кури „	I класа	0·90 „
„ „	II „	0·50 „

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

ОПОВІСТКИ

Триднeві реколекції для Пань почнуться дня 30. червня вечором при монастирі С. С. Василіянок у Станиславові. Оплата 12 золотих. Зголошення приймається до дня 20. червня. Ігуменат С. С. Василіянок у Станиславові вул. Петра Скарги ч. 17. 1616 2—2

Вписи. Дирекція прив. жін. учит. семінарії СС. Василіянок у Львові (вул. Потоцького 95) подає оцим до відома, що в шк. році 1934/35 буде вести згідно з новими шкільними законами такі роди шкіл: а) 6-клясову школу, до якої можуть вписуватися також хлопці до кляс 1—4. б) Ця школа є вправковою школою вправ для кандидаток учительської семінарії. б) І. і II. класу гімназії нового типу. в) IV. і V. курс учит. семінарії. Зголошення вписів приймає Дирекція кожного дня між год. 8—13 передпол., від заміщених почтою. Вступні іспити до гімназії як також на IV. курс учит. семінарії, відбудуться в днях 18, 19 і 20 червня ц. р. від год. 9. рано. Школа має права державних шкіл і положена в найздоровішій частині міста. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами. 1634 1— **Управа.**

У жіночій гімназії і семинарії С. С. Василіянок у Станиславові (вул. Петра Скарги 17) вступні іспити до І. і II. кл. гімн. та на IV. курс семинарії відбудуться: 15. червня пополудне письменні і 16. червня устні. Зголошуватися до іспиту можна лише перед феріями. Потрібні залучники: метрика, свід. щеплення віспи, евент. свід. шкільне. **Управа.** 1608 1—2

Вступні іспити держ. гімназії з укр. мовою навчання в Станиславові до кл. І. нов. типу відбудуться в пятницю, дня 15. червня від години 3·30 по пол. (частина письменна) і в суботу, дня 16. червня від год. 8 рано (част. устна). Подання для доступу до іспиту треба вносити до Дирекції гімназії до дня 10-го червня. Прилоги: метрика, свідоцтво щіплення віспи, останнє піврічне свідоцтво, посвідка управи школи, що кандидат є в II півроці учнем тої школи, 2 знимки фотографічні. За долученy поштову марку Дирекція дає всякі інформації. Вступні іспити до кляс II. нов. типу та V.—VIII. старого клас типу відбудуться в четвер дня 14. червня 1934 (год. 8 рано). **Дирекція держ. гімназії з укр. мовою навчання в Станиславові.** 1631 1—3

Три-денні реколекції для Пань відбудуться в монастирі С. С. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95. Початок реколекцій 18. червня с. р. вечором. Оплата 10 золотих. **Ігуменат СС. Василіянок.** 1635 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПАНСІОНИ! Ковдри, фіранки, капи, брокати за безцін, догідні умовини. **Фрайліх**, Сикстуська 21. 1535 6—?

ЛІТНИСЬКО Заброде-двір (оп. Солина, via Устрики долішні) над Сяном — гори, ліс, купіль, лодка, риболовля; добірний харч, вигода; ціни приступні. 1598 2—2

ЯРЕМЧЕ у віллі прегарно положеній а далека від куряви, близько Прута до винайму сонячні покої, коли треба з кухнями, з харчем або без, по приступних цінах. Перфецька до 1. червня у Львові, Тереси 2 ц., відтак Яремче. 1602 3—4

КОСІВ-МОСКАЛІВКА сонячні кімнати під лісом, близько Гуків з цілим утриманням до винайму від 1. червня. О. Луцька, Львів, Богуславського 14, від 1. червня Косів-Москалівка. 1598 2—?

ШЕШОРИ, Косівщина. Прегарне літнище. Цілоденне утримання від 3·50 до 4·50 зол. Зголошення приймає І. Бурачинська, Шешори, почта Пістинь. 1589 3—3

СКЛЕП фронтовий по фризієрі зараз до винайму, Костюшка 1. 1620 2—3

ОГОЛОШЕННЯ

Др. Гр. Чвартацький

ординує 1633

в Любіні Великім

для купелевого заведення.

ГРЕБЕНІВ

Пансіон „ЗЕЛЕМІН"

в найгарнішому положенні, подальше від гостинця, гамору і куряви. Просторі, сонячні кімнати з бальконами. Річні і сонячні купелі. Смачний, здоровий харч, знаний з доброти і щедрости. Ціни уміркованні. 1501 10—?

Відкриття 15-го травня ц. р.

Увага: за знижені ціни

Першої віденської хемічної пральні і штучної барвильні

Львів ул. Лелевеля 5 б. — Тел. 70-58.

Хемічне чищення мужеського убрання від	зол. 3·50
Хемічне чищення мужеського або жіночого плаща від	зол. 3·50
Хемічне чищення жіночого костюму	зол. 3·00
Хемічне чищення суконки	зол. 2·00
Хемічне чищення светеру	зол. 1·00
Шовкові блюзки	зол. 1·00
Спідничка	зол. 1·00
Фарбовання муж. убрання або жіноч. плаща	зол. 6·00

Для П. Т. держ. Урядовців 10% знижки. Відбір і достава задурно.

Спеціяльність: чищення килимів і фіранок.

Замовлення з провінції полагоджуємо негайно. 1575 4—10

Спортове приладдя й одяг купують наші спортовці тільки у своїй кооперативі **„ПЛАСТ"** Львів, Сикстуська 29, Городецька 95. тел 26. 1632 тел. 26.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3.— зол., з почт. пересилкою 3.50 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.